

Gazdaságoptimalizálás, gazdaságátadás és válságmenedzsment a mindennapokban

Bányai Tibor
Gazda Kontroll Kft.

Gyirmót
2026.11.12.

GAZDA KONTROLL

Tartalom

- Gazdaságoptimalizálás
- Gazdaságátadás
- Válságmenedzsment

Gazdaságoptimalizálás

- Miért kell optimalizálni?
  - Pl. ha a jelenlegi rendszer bonyolult, adózási szempontok miatt, földügyek rendezése, eszközök nem megfelelő helyen vannak, családi okok, „cégérték” növelése.
- Milyen szempontokat kell felmérni?
  - Tulajdonosi/családi háttér, cégek működése, földek, adózás, támogatások, örökölhetőség, pénzáram, stb…
- Meddig tart a folyamat?
  - 0,5 évtől
- Milyen kimenetek/eredmények lehetnek?
  - EV-ből cég, ŐCSG-k átalakítása, családtagok bevonása/kizárása, új cég létrehozása, egyesülés, vagyonkezelő létrehozása, cash pooling

Gazdaságátadás

- Piaci alapon
  - Jogszabályi háttere a 2021. évi CXLIII. törvény az agrárgazdaságok átadásáról és a 480/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet az agrárgazdaságok átadásáról szóló törvény végrehajtásáról
- Célja, hogy minimális költséggel átadható legyen az őstermelés vagy az egyéni vállalkozás
- Az átadási szerződés lehet adásvétel, ajándékozás, tartási szerződés, életjáradék.

Gazdaságátadás

- Átadó:
  - az **öregségi nyugdíjkorhatár**t elért vagy a szerződés megkötésétől számítva **legfeljebb 5 éven belül elérő** személy, aki saját vagy jogelődjének tevékenységi idejével egybeszámítva **legalább 10 évig** saját nevében és saját kockázatára mező-, erdőgazdasági tevékenységet, illetve kiegészítő **tevékenységet folytatott**, és ebből igazoltan **árbevétele származott**, valamint a mező-, erdőgazdasági hasznosítású **föld területe több mint háromnegyedének** a szerződés megkötését megelőzően **legalább 5 éve** tulajdonosi vagy egyéb jogcímen **földhasználója** vagy erdőgazdálkodója

Gazdaságátadás

- Átvevő:
  - a gazdaságátadónál **legalább tíz évvel fiatalabb**, az **50. életévét el nem érő** személy, aki a gazdaságátadóval a családi gazdaságokról szóló törvényben meghatározott **hozzátartozói láncolat**ban áll, **vagy** a gazdaságátadóval **legalább 7 éve munkaviszonyban** vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll;

Gazdaságátadás

- **Pályázat**
  - Már csak az **átvevői pályázat** nyitott
    2026.12.03 – 2026.12.16.
    majd 2027.03.04 – 2027.03.17.

- Jóváhagyott szerződés kell hozzá!

Válságmenedzsment

- Extrém időjárási és klímakockázatok
- Piaci ár- és keresleti volatilitás
- Biológiai és növényegészségügyi veszélyek
- Magas tőkeigény és hosszú megtérülési idő

Válságmenedzsment- Időjárás

- **Főbb kríziselemek:**
  - **Tavaszi fagyok:** Különösen a gyümölcsösökben és a szőlészetekben okozhat teljes termésveszteséget, ha a rügyfakadás vagy virágzás idején a hőmérséklet hirtelen fagypont alá süllyed.
  - **Aszály és vízhiány:** A csapadék eloszlásának egyenetlensége vagy a tartós szárazság drasztikusan visszaveti a növények fejlődését, sivatagosodási folyamatokat indíthat el, és tönkreteszi a sekély gyökerű kultúrákat.
  - **Jégverés és felhőszakadás:** Percek alatt roncsolhatja szét a lombozatot, leverheti a termést, vagy a túlzott csapadék miatt fellépő belvíz / erózió teljesen elöntheti a területeket.
- **A válságmenedzsment eszközei ezen a területen:**
  - **Prevenció és technológiai védekezés:** Fagyvédelmi öntözés, légkeverő tornyok, jégelhárító rendszerek alkalmazása, valamint a precíziós gazdálkodás (pl. talajnedvesség-monitoring, csepegtető öntözés) bevezetése a víztakarékosság érdekében.
  - **Klímaadaptáció:** szárazságtűrő hibridek és fajták megválasztása, a vetésidő rugalmas igazítása az időjárási anomáliákhoz, művelésszám csökkentés.
  - **Pénzügyi kockázatmegosztás:** Komplex mezőgazdasági biztosítások (jég-, fagy- és aszálykárra) kötése, valamint az állami szintű kárenyhítési alap igénybevétele, amely enyhítheti a hozamkiesésből adódó likviditási sokkot.

Válságmenedzsment-
Piaci ár

- **Főbb kríziselemek:**
  - **Árolló:** Gyakori krízishelyzet, amikor a termény értékesítési ára stagnál vagy esik (pl. túltermelés miatt), miközben a fenntartáshoz szükséges inputanyagok – a műtrágya, a vetőmag, az üzemanyag és a növényvédő szerek – ára drasztikusan megugrik. Ekkor a termelés veszteségessé válik.
  - **Logisztikai és értékesítési zavarok:** Háborús konfliktusok, szállítási útvonalak lezárása (pl. fekete-tengeri exportakadozások) vagy hirtelen vám- és kereskedelmi korlátozások miatt a termelő a nyakán maradó árut nem tudja eljuttatni a piacra.
  - **Vevői fizetésképtelenség:** Ha egy nagyobb integrátor vagy felvásárló csődbe megy, azzal a termelők egész sora kerülhet azonnali fizetésképtelenségi helyzetbe.
- **A válságmenedzsment eszközei ezen a területen:**
  - **Szerződéses gazdálkodás:** Előre megkötött határidős szerződések alkalmazása a termény árának fixálására még a betakarítás előtt, kivédve a szezonális áreséseket.
  - **Portfólió-diverzifikáció:** Különböző kultúrák (pl. gabonafélék mellett speciálisabb fehérjenövények vagy ipari növények) termesztése, hogy egy adott termék árának összeomlását ellensúlyozza a másik ágazat profitja.
  - **Tárolási kapacitások fenntartása:** Saját vagy bérelt silók, hűtőházak biztosítása, amelyek révén a ki lehet várni az árszínvonal emelkedését, és nem kénytelen a betakarításkori mélyponton, kényszereladással értékesíteni a termést.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!